

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för statlig arbetsgivarpolitik

En gemensam utbildning inom statsförvaltningen (SOU 2020:40)

Fi2020/02978

1 Sammanfattning

Skatteverket ser positivt på att det införs en gemensam introduktionsutbildning inom statsförvaltningen. Det finns många fördelar med en gemensam utbildning, inte minst vad gäller kvalitet och effektivitet. Skatteverket ser emellertid flera problem med Tillitsdelegationens förslag.

Tillitsdelegationen konstaterar att för att uppfylla utbildningens övergripande syfte att öka förtroendet för staten och dess anställda, ska i princip alla anställda vara skyldiga att delta i utbildningen. Ett sådant förslag skulle få stora konsekvenser för statsförvaltningen framförallt i form av undanträngd produktion. Skatteverket ställer sig frågande till om en utbildning av den omfattningen är till sådan nytta att den överväger kostnaderna.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Målgruppen för utbildningen

Som förslaget får förstås ska innehållet i grundutbildningen vara gemensamt för alla. Det är tveksamt om utbildningen under sådana förutsättningar verkligen blir kompetenshöjande för alla deltagare. Nyttan av utbildningen kan då ifrågasättas. Skatteverket ser också en risk att erfarna medarbetare inte kommer att uppleva det som tillräckligt angeläget att delta i utbildningen samtidigt som deltagandet är obligatoriskt. Det kan leda till en negativ syn på utbildningen.

Skatteverket föreslår istället att utbildningen enbart ska vara obligatorisk för nyanställda och att innehållet i utbildningen anpassas efter olika målgrupper i den kategorin. Övriga anställda kan delta i utbildningen utifrån det behov som den enskilda myndigheten bedömer finns.

Chefer är enligt Skatteverkets uppfattning en viktig målgrupp för de frågor som utbildningen berör. Chefer ska vara tydliga bärare av statstjänstemannarollen och en satsning på dem kan få stor effekt i organisationen. Skatteverket vill därför lyfta fram möjligheten att bygga ut den föreslagna lärplattformen med en modul adresserad till chefer (9.5).

2.2 Formen för utbildningen

Skatteverket anser att modellen med handledare och gruppdiskussioner med deltagare från olika myndigheter är bra. Däremot motsvarar inte nyttan med fysiska träffar kostnaden för

desamma. Särskilt med hänsyn till det gångna årets erfarenheter av digitalt arbete bör syftet med diskussionerna kunna uppnås även om momentet är webbaserat. Behovet av den regionala indelningen kan då ifrågasättas. Kontrollen av deltagandet ska enligt förslaget kopplas till de fysiska träffarna men den bör rimligen kunna ske i en annan ordning (7.7.2).

Kommer förslaget med fysiska träffar att genomföras vill Skatteverket framföra en oro för hur systemet med utsedda och utbildande handledare kommer att planeras och användas i praktiken och vem som ska arrangera de fysiska träffarna (9.4.3) Det är viktigt att detta klarläggs under de föreslagna pilotomgångarna.

2.3 Innehållet i utbildningen

Skatteverket befarar att ett innehåll som vänder sig till hela statsförvaltningen blir alltför generellt för att upplevas som meningsfullt, i vart fall i förhållande till den tänkta omfattningen på tio timmar. Det finns en risk att deltagandet i den föreslagna utbildningen sker på bekostnad av det viktiga interna arbetet kring statstjänstemannarollen. En rimligare avvägning mellan det gemensamma och det myndighetsspecifika vore att låta den föreslagna utbildningen avse en dag, cirka sex-åtta timmar.

Vad gäller det konkreta innehållet i utbildningen ser Skatteverket gärna att även de praktiska förutsättningarna för handlingsoffentligheten inkluderas, såsom registrering och gallring. Det vore även önskvärt att utbildningen tydligare lyfter fram kopplingen mellan förvaltningslagens krav på dokumentation och offentlighet- och sekretesslagens samt arkivlagens krav på hur denna dokumentation sedan ska hanteras.

2.4 Den rättsliga regleringen

Skatteverket anser att förslaget om gemensam utbildning för statsförvaltningen bör regleras i förordning istället för i lag. Skyldigheten att anställda genomgår utbildningen bör ankomma på myndigheten, inte den enskilde. Behovet av stabilitet bör kunna tillgodoses även genom en förordning. Regleringen av myndigheterna under riksdagen bör kunna lösas i en särskild ordning (7.4).

3 Konsekvenser för Skatteverket

Tillitsdelegationen gör bedömning att kostnaden för att myndighetens alla anställda ska genomgå tio timmars utbildning kan tas inom ram. Det kommer att innebära att viktig produktion i Skatteverkets verksamhet trängs undan.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av Jannicke Nyman. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: överdirektören Fredrik Rosengren, hr-direktören Daniela Eriksson, Gunnar Marklund och Maria Robarth.

Katrin Westling Palm